

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

31.07.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Пів року на «турбошвидкості»: Мінкульт у першому півріччі 2026 року. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. Кабмін змінив порядок проведення фінального пітчінгу проєкту «Тисячовесна». – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. До фінального пітчінгу програми «Тисячовесна» допущено 1227 або 72% проєктів в кіно, музиці та мистецтві. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Визначили фіналістів ініціативи «Тисячовесна». – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Закликав ударити по Україні ядерною зброєю: режисеру Бортку заочно оголосили підозру. – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. Режисеру «Собачого серця», який закликав скинути на Україну ядерну бомбу, оголосили підозру. – Галух О.](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Києві почали демонтаж захисних конструкцій біля пам'ятника Лесі Українці. – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. Пам'ятник Лесі Українці звільняють від захисних конструкцій: чому Київ розконсервовує монументи. – ГАЛУХ О, САМСОНОВ О.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. У Києві почали демонтаж захисних конструкцій біля пам'ятника Лесі Українці. – Інф.; УНН. – 2026. – 30 лип. У Києві демонтують захисні конструкції з пам'ятника Лесі Українці](#)

Фестивалі

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. Етнічно-електронний фестиваль Вирій.Простонеба вдруге пройде 8–9 серпня у Києві, заплановані виступи музичних артистів та театральна програма Уривського. – Інф.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Український піаніст уперше став учасником престижної Verbier Festival Academy у Швейцарії. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Художник Анатолій Марчук у Книзі рекордів України. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 30 лип. Як мистецтво осмислює пам'ять: у музеї Шевченка відкрили виставку Олесі Рибченко. – Резніченко В.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. «Волю миру» – у Києві відкриють художню виставку, яка демонструє сучасний епос про український характер. – Скотнікова О.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. В Україні екранізують антиутопію «Око прірви» Валерія Шевчука. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Києві відбудеться спецпоказ фільму «Тореадори з Васюківки». – Інф.](#)

Література. Книговидання

[NV. –2026. – 30 лип. Вдруге за півтора місяці. Внаслідок обстрілу РФ у Києві постраждала книгарня Альпака. – Найдено Ю.; Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Києві вдруге за літо пошкодили книгарню «Альпака». – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Вдруге за півтора місяці. Внаслідок обстрілу РФ у Києві постраждала книгарня Альпака. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Внаслідок рашистської атаки згоріла частина території, яка належить столичному книжковому ринку «Петрівка». – Інф.](#)

[Vogue. – 2026. – 31 лип. 8 книг, які варто придбати на BestsellerFest 2026. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. На Закарпатті відбувся сьомий «Чендей-фест». – Когутич-Гаврош І.](#)

[NV. –2026. – 30 лип. Камені мовчать, але пам'ятають усе. Літературний фестиваль PORT в Одесі оголосив дати та фокус-тему 2026 року. – Найдено Ю.](#)

[Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Відбулась церемонія нагородження преміями Ліги українських меценатів, НСПУ, журналу «Київ» та родин Слабошпицьких і Нитченків. – Інф.](#)

Музейна справа

[Український тиждень. – 2026. – 30 лип. Два українські музеї потрапили до міжнародного музейного рейтингу. – Нестелєв М.](#)

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Археологи виявили біля Галича залишки дерев'яної споруди і угорську срібну монету XIII століття. – Інф.

Релігія

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Міськрада Харкова розірвала договір оренди землі з єпархією УПЦ МП. – Інф.

Культура національних меншин. Закордонні українці

Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. Реалізація прав корінних народів України потребує завершення законодавчих змін та спільної роботи держави й Меджлісу – експерти. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Український центр презентував культурні та освітні ініціативи в Університеті Ботсвани. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Газета «Голос діаспори» відкриває представництво у швейцарському Базелі. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Українка створила монументальне панно в Італії на місці будівлі, яку зруйнував землетрус. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. В ерефії засновника Telegram Дурова внесли до списку «терористів і екстремістів». – Інф.

Фокус. – 2026. – 30 лип. «Не переплутай»: Дуров відреагував на статус пособника терористів і висміяв політику рф. – Ханас О.

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. З Франції депортують пропагандистку рф, яка очолювала RT France. – Інф.

Віледж Україна. – 2026. – 30 лип. В українській версії фільму «Людина-павук» вирізали сцену з піснею російської співачки Монеточки. – Гуржий В.

Загальні питання

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Пів року на «турбошвидкості»: Мінкульт у першому півріччі 2026 року. – Інф.

Перші кілька місяців поточного року стали надзвичайно багатими як загалом на події в галузі культури, так і на кроки за ключовими треками роботи Міністерства культури зокрема. Проаналізовано основні напрями роботи міністерства та результати за ними у першому півріччі 2026 року, аби окреслити, якими на практиці є перші підсумки роботи нової керівної команди Мінкульту, а також побачити, про що ці результати свідчать і на що дають підстави сподіватися у наступні пів року. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/piv-roku-na-turboshvydkosti-minkult-u-pershomu-pivrichchi-2026-roku/>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. Кабмін змінив порядок проведення фінального пітчінгу проєкту «Тисячovesна». – Інф.

Кабінет міністрів вніс зміни в порядок проведення пітчінгу мистецьких конкурсів з відбору культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на реалізацію ініціативи президента України із створення українського культурного продукту («Тисячovesна»), який відбудеться 12–16 серпня. Згідно з постановою №975 від 29 липня, проєкти, допущені до участі у третьому етапі конкурсу (пітчінгу), розподіляються між новоутвореними конкурсними комісіями рівномірно шляхом жеребкування відповідно до напрямів. Публічна презентація проєктів проводиться до початку засідання конкурсної комісії та не є його частиною. Встановлено, що публічна презентація проєкту триває не більше 7 хв, з яких 5 хв виділяється на презентацію проєкту та 2 хв – на запитання та відповіді. Раніше передбачалося, що публічна презентація мала би тривати не більше 15 хвилин, з яких 10 хв виділялося би на презентацію проєкту та 5 хв – на запитання та відповіді. Згідно з оновленим порядком після завершення публічної презентації проєктів проводиться засідання конкурсної комісії та складається протокол, в якому зазначаються результати третього етапу та пропозиції конкурсної комісії щодо визначення переможців конкурсу в межах передбачених бюджетних асигнувань за відповідним напрямом та який передається до Мінкультури не пізніше ніж через три робочих дні після проведення зазначеного засідання. Крім того, уряд встановив, що засідання конкурсної комісії є відкритим і здійснюється з одночасною онлайн-трансляцією, крім засідання, на якому формуються пропозиції конкурсної комісії щодо визначення переможців конкурсу. До третього етапу програми «Тисячovesна» допущено 1227 із 1710 проєктів в сфері в кіно, музики та мистецтва. Зокрема, ігрові фільми та серіали – 290 із 405 проєктів; неігрові документальні фільми та серіали – 241 із 355; фільми для дитячої аудиторії та анімація – 129 із 170; сучасна музика – 214 із 299; перформативне мистецтво – 217 із 282; візуальне мистецтво – 135 із 199. За результатами оцінювання сформовано рейтинговий перелік учасників, які продовжать участь у наступному етапі конкурсу – пітчінгу. Фінальні пітчінги у форматі фестивалю

відбудуться з 12 до 16 серпня. Учасники презентують проєкти експертам та конкурсним комісіям, які визначають переможців програми. Окремий графік діє для напрямку «Аудіовізуальних шоу та відеоролики для соціальних мереж». Експертне оцінювання триватиме до 11 серпня і цей напрям завершується на другому етапі конкурсу. Тому після оцінювання учасники одразу дізнаються фінальні результати. Орієнтовне фінансування за напрямками: ігрові фільми та серіали – 1,9 млрд грн; неігрові (документальні) фільми та серіали – 240 млн грн; анімаційні фільми та серіали, фільми та серіали для дитячої аудиторії – 490 млн грн; сучасна музика – 300 млн грн; перформативне мистецтво – 400 млн грн; візуальне мистецтво – 300 млн грн; аудіовізуальні шоу та відеоролики для соціальних мереж – 260 млн грн. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1189296.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. До фінального пітчінгу програми «Тисячovesна» допущено 1227 або 72% проєктів в кіно, музиці та мистецтві. – Інф.

До третього етапу конкурсу програми підтримки культурного продукту «Тисячovesна» допущено 1227 із 1710 проєктів в сфері в кіно, музики та мистецтва, а фінальний пітчінг відбудеться 12–16 серпня. За результатами першого технічного етапу до експертного оцінювання було допущено 2172 заявки: за напрямом «Аудіовізуальні шоу та відеоролики для соціальних мереж» – 462; за напрямом «Візуальне мистецтво» – 199; за напрямом «Сучасна музика» – 299; за напрямом «Перформативне мистецтво» – 282; за напрямом «Ігрові фільми та серіали» – 405; за напрямом «Неігрові (документальні) фільми та серіали» – 355; за напрямом «Фільми для дитячої аудиторії та анімація» – 170 заявок. За напрямом «Аудіовізуальні шоу та відеоролики для соціальних мереж» – триватиме до 11 серпня. Усі заявки оцінювалися за визначеними критеріями. Команди проєктів, які набрали 60+ балів, – отримають запрошення представити свої проєкти під час публічних пітчінгів. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1189200.html>

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Визначили фіналістів ініціативи «Тисячovesна». – Інф.

Конкурсні комісії визначили фіналістів програми підтримки культурних ініціатив «Тисячovesна». Фіналістів визначено у напрямках «Візуальне мистецтво», «Перформативне мистецтво», «Сучасна музика», «Неігрові (документальні) фільми та серіали», «Ігрові фільми та серіали» та «Фільми для дитячої аудиторії та анімація». Окремий графік діє для напрямку «Аудіовізуальні шоу та відеоролики для соціальних мереж». Ознайомитися зі списком учасників можна на офіційних сайтах Міністерства культури, Держмистецтв і Держкіно. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149475-viznacili-finalistiv-iniciativ-tisacovesna.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Закликав ударити по Україні ядерною зброєю: режисеру Бортку заочно оголосили підозру. – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. Режисеру «Собачого серця», який закликав скинути на Україну ядерну бомбу, оголосили підозру. – Галух О.

російському режисеру і сценаристу Володимиру Бортку заочно оголосили підозру за фактом виправдовування і заперечення збройної агресії російської федерації проти України. фігурант використовує багатомільйонну аудиторію російських телеканалів та інтернет-платформи для виправдовування повномасштабної збройної агресії рф проти України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149554-zaklikav-udariti-po-ukraini-adernou-zbroeu-reziseru-bortku-zaocno-ogolosili-pidozru.html>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130513/>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Києві почали демонтаж захисних конструкцій біля пам'ятника Лесі Українці. – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. Пам'ятник Лесі Українці звільняють від захисних конструкцій: чому Київ розконсервовує монументи. – ГАЛУХ О, САМСОНОВ О.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. У Києві почали демонтаж захисних конструкцій біля пам'ятника Лесі Українці. – Інф.; УНН. – 2026. – 30 лип. У Києві демонтують захисні конструкції з пам'ятника Лесі Українці

У столиці комунальні служби Печерського району разом із сервісною компанією INWHITE розпочали роботи з демонтажу захисних конструкцій навколо пам'ятника Лесі Українці. Як зазначив директор департаменту Сергій Анжияк, на початку повномасштабного вторгнення захист пам'ятників модульними конструкціями та мішками з піском був необхідним рішенням. Зокрема, це дозволило мінімізувати ризики пошкодження від уламків і вибухових хвиль тогочасних уражень. Утім, за його словами, за понад чотири роки війни змінився характер загроз, а разом із ним і підходи до збереження пам'ятників. Анжияк пояснив, що нині росія дедалі частіше застосовує балістичні ракети та інші засоби ураження великої потужності, які здатні руйнувати навіть залізобетонні конструкції. За таких умов захисні споруди з модульних конструкцій і мішків із піском уже не можуть забезпечити належний рівень захисту. А в разі потужної вибухової хвилі вони самі можуть стати джерелом додаткових механічних пошкоджень для пам'ятників. Водночас наразі не існує сертифікованих захисних споруд, які гарантували б ефективний захист монументів від сучасних засобів ураження. Ще однією причиною перегляду підходів стали наслідки тривалого перебування пам'ятників під укриттями. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4149625-u-kievi-pocali-demontaz-zahisnih-konstrukcij-bila-pamatnika-lesi-ukrainci.html>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130520/>
<https://interfax.com.ua/news/general/1189398.html>

<https://unn.ua/news/u-kyievi-demontuiut-zakhysni-konstruktsii-z-pamiatnyka-lesi-ukraintsi>

Фестивалі

Интерфакс-Україна. – 2026. – 30 лип. Етнічно-електронний фестиваль Вирій.Простонеба вдруге пройде 8–9 серпня у Києві, заплановані виступи музичних артистів та театральна програма Уривського. – Інф.

Вирій – це подія, яка поєднує електронну музику, українське етно та перформанс-мистецтво. Її створила команда «Куражу» як простір, де етнічна культура існує як частина сучасної міської культури. На сцені Вирію виступлять понад 20 українських і міжнародних артистів. Театральну програму події курує Іван Уривський. Над нею працюють Максим Свєць і Тетяна Костинюк. Також на фестивалі відбудеться спеціальний перформанс Freedom Ballet. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1189387.html>

Музика

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Український піаніст уперше став учасником престижної Verbier Festival Academy у Швейцарії. – Інф.

Це освітня програма одного з найпрестижніших фестивалів академічної музики у світі, який щороку проходить у швейцарському Верб'є. Роман Федюрко став першим представником української фортепіанної школи, запрошеним до Verbier Festival Academy. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149606-ukrainskij-pianist-uperse-stav-ucasnikom-prestiznoi-verbier-festival-academy-u-svejcarii.html>

Візуальні мистецтва

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Художник Анатолій Марчук у Книзі рекордів України. – Інф.

Ось уже 35 років спільний мистецький пленер просто неба під назвою «Літні зустрічі в садибі Анатолія Марчука» проходить у садибі художника в селі Козичанка Фастівського району. За цей час митцями створено сотні картин, на основі яких сформовано галерею. Пленер супроводжується літературними імпрезами та іншими мистецькими діями. 26 липня ця довготривала мистецька акція отримала відзнаку від Національного рекорду України в номінації – найдовший літературно-мистецький проєкт, який безперервно проводиться на одній локації. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/khudozhnyk-anatolij-marchuk-u-knyzi-rekordiv-ukrainy/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 30 лип. Як мистецтво осмислює пам'ять: у музеї Шевченка відкрили виставку Олесі Рибченко. – Резніченко В.

У Національному музеї Тараса Шевченка триває виставка робіт художниці та дослідниці Олесі Рибченко «ФантоМІ. Фрезерування». Експозиція присвячена темам колективної пам'яті, наслідків катастроф та

трансформації досвіду через призму абстрактного експресіонізму. Репортаж відкриття виставки – докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/jak-mistetstvo-osmisluje-pamjat-u-muzeji-shevchenka-vidkrili-vistavku-olesi-ribchenko.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. «Волю миру» – у Києві відкриють художню виставку, яка демонструє сучасний епос про український характер. – Скотнікова О.

Олег і Олександр Денисенки – батько і син, художник і кінорежисер, – створили новий вид мистецтва, гесографію. Світову прем'єру гесографії планували в Нью-Йорку, але почалась повномасштабна війна – і в травні 2022 та сама експозиція вийшла у світ уже зі слоганом «Волю миру». Благодійна виставка стала голосом України у світі. Сьогодні вона повернулась додому. В експозиції – двадцять вісім робіт, кожна з них – алегорія особистості. Разом вони складають зібрання характерів. У Art Ukraine Gallery, з 5 по 18 серпня можна буде побачити виставку робіт, які п'ять років експонувалися на Манхеттені, в Люксембурзі, у Дюссельдорфі, Варшаві, Антверпені. В експозиції – гесографія, новий вид мистецтва, винайдений і запатентований в Україні. А також левкаси, графіка та скульптура: медіуми, які стояли у витоках гесографії. Виставкову діяльність Денисенки поєднують із культурною дипломатією і благодійністю: привертають увагу міжнародної спільноти до української культури та викликів війни, регулярно передають твори на аукціони для підтримки ЗСУ і людей, постраждалих від російської агресії. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130516/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. В Україні екранізують антиутопію «Око прірви» Валерія Шевчука. – Інф.

Український режисер Ангел Ангелов працює над екранізацією історично-містичної антиутопії «Око Прірви» письменника-шістдесятника Валерія Шевчука. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ukraini-ekranizuiut-antyutopiiu-oko-prirvy-valeriia-shevchuka/>

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Києві відбудеться спецпоказ фільму «Тореадори з Васюківки». – Інф.

Спецпоказ організовують у межах спільної роботи з популяризації української аудіовізуальної спадщини Суспільне Медіатека та кінотеатр «Жовтень». Після показу глядачі матимуть нагоду долучитися до публічної дискусії про те, чому класичні історії залишаються актуальними, як вони знаходять нове звучання для сучасної аудиторії та яку роль українська аудіовізуальна спадщина відіграє у формуванні культурної пам'яті сьогодні. Учасниками розмови стануть директорка департаменту «Медіатека» Суспільного Таїсія Турчин, кінопродюсери Володимир Яценко та Анна Яценко, які працюють над сучасною екранізацією «Тореадорів з Васюківки». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149529-u-kievi-vidbudetsa-specpokaz-filmu-toreadori-z-vasukivki.html>

Література. Книговидавання

NV. – 2026. – 30 лип. Вдруге за півтора місяці. Внаслідок обстрілу РФ у Києві постраждала книгарня Альпака. – Найдено Ю.; Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Києві вдруге за літо пошкодили книгарню «Альпака». – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Вдруге за півтора місяці. Внаслідок обстрілу РФ у Києві постраждала книгарня Альпака. – Інф.

У ніч проти 30 липня Росія завдала масованого комбінованого удару по Україні. Ракети летіли на Київ, Львів, Кривий ріг, Вінницю, Харків, Дніпро і Суми. Під час атаки російськими балістичними ракетами по Києву постраждала сімейна книгарня «Альпака», яка знаходиться на проспекті Степана Бандери, неподалік станції метро Почайна. Власники книгарні вже підрахували, що на ремонт пошкоджень фасаду піде близько 200 тисяч грн, що дуже багато для підприємства. І поскаржилися на відсутність компенсацій від держави. Наразі команда «Альпаки» оцінює масштаби руйнувань і сподівається якнайшвидше відновити роботу книгарні. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/udar-po-kiyevu-30-lipnya-postrazhdala-knigarnya-alpaka-foto-50628532.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149528-u-kievi-vdruge-za-lito-poskodili-knigarnu-alpaka.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/vdruhe-za-pivtora-misiatsi-vnaslidok-obstrilu-rf-u-kyievi-postrazhdala-knyharnia-alpaka/>

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Внаслідок рашистської атаки згоріла частина території, яка належить столичному книжковому ринку «Петрівка». – Інф.

Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vnaslidok-rashystskoi-ataky-zhorila-chastyna-terytorii-iaka-nalezhyt-stolychnomu-knyzhkovomu-rynku-petrivka/>

Vogue. – 2026. – 31 лип. 8 книг, які варто придбати на BestsellerFest 2026. – Інф.

З 7 до 9 серпня у Львові пройде літературний фестиваль BestsellerFest 2026, в межах якого відбудуться презентації новинок, а також зустрічі із авторами – Артемом Чехом, Іреною Карпою, Артемом Дроном, Максом Кідруком та іншими. Про найцікавіші новинки, на які варто звернути увагу на фестивалі – докладно:

<https://vogue.ua/article/culture/lifestyle/8-knig-yaki-varto-pridbati-na-bestsellerfest-2026-64540.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. На Закарпатті відбувся сьомий «Чендей-фест». – Когутич-Гаврош І.

22–25 липня на Закарпатті проходив літературно-мистецький фестиваль, який популяризує творчість класика української літератури ХХ століття, Шевченківського лауреата, прозаїка, публіциста, кіносценариста, відомого як співавтор сценарію до культового фільму Сергія Параджанова «Тіні забутих предків», а також культурно-громадського діяча Івана Чендея. Щороку фестиваль трансформується, змінюється, але центральною подією залишається вручення нагород переможцям Всеукраїнського конкурсу малої прози імені Івана Чендея у трьох номінаціях – «Мала проза», «Чендєзнавство» і «Сценарій короткометражного фільму». Цього року за результатами голосування журі виявились троє володарів гран-прі, які за підсумками балів стали фаворитами, всі інші фіналісти отримали звання лауреатів конкурсу. У номінації «Чендєзнавство» переміг доктор філологічних наук Сидір Кіраль. У номінації «Мала проза» перемогу здобула письменниця Катерина Мотрич з Києва за оповідання «Дарія». Лауреатами конкурсу в цій номінації також стали: Валерій Пузік (Київ) з оповіданням «Шульц», Сергій Степанівський (Антоненко) (Київ) з оповіданням «Мати», Тетяна Іванчук (Київ) з оповіданням «Верка», Юлія Желізко (Тернопіль) з оповіданням «Три товариші», Олександр Подольський (Київ) з оповіданням «Справжній спецназівець». Наймолодшою номінацією на конкурс є «Сценарій короткометражного фільму». Тут перемогу здобув ветеран ЗСУ, драматург Юрій Веткін з Чернігова за кіносценарій «Телефони». Лауреатами кінономінації також стали кияни – Аїда Хома за кіносценарій «Сповідь без покаєння», Олексій Комаровський та Віра Яковенко за кіносценарій «Попіл до пилу». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/na-zakarpatti-vidbuvsia-somyj-chendej-fest/>

NV. –2026. – 30 лип. Камені мовчать, але пам'ятають усе. Літературний фестиваль PORT в Одесі оголосив дати та фокус-тему 2026 року. – Найденко Ю.

Літературний фестиваль PORT відбудеться 5–6 вересня в Одесі. Подія проходитиме вже вдруге та цього року продовжує розвивати формат, об'єднуючи авторів, читачів і культурні інституції навколо сучасної української літератури та ширших культурних процесів. Підтримуючи та надаючи голос Півдню. Фокусна тема фестивалю 2026 року – «2Камені на узбережжі» – про те, що залишається після хвиль часу, історії, втрат і змін. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/port-2026-literaturniy-festival-v-odesi-ogolosiv-dati-i-fokus-temu-50628588.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. Відбулась церемонія нагородження преміями Ліги українських меценатів, НСПУ, журналу «Київ» та родин Слабошпицьких і Нитченків. – Інф.

У Національному музеї літератури України відбулась урочиста церемонія нагородження преміями Ліги українських меценатів та Національної Співки

письменників України. Як пройшла церемонія нагородження та хто став лауреатом – докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vidbulas-tseremoniia-nahorodzhennia-premiiamy-lihy-ukrainskykh-metsenativ-nspu-zhurnalu-kyiv-ta-rodyny-slaboshpytskykh-i-nytchenkiv/>

Музейна справа

Український тиждень. – 2026. – 30 лип. Два українські музеї потрапили до міжнародного музейного рейтингу. – Нестелєєв М.

Дніпровський національний історичний музей імені Дмитра Яворницького та Херсонський обласний художній музей імені Олексія Шовкуненка увійшли до міжнародного рейтингу MuseumWeek 2026. Дніпровська установа посіла четверту сходинку, тоді як Херсонський музей опинився на 24-й позиції. Рейтинг відображає рівень активності культурних закладів у соціальних мережах під час проведення MuseumWeek. Під час оцінювання враховували, наскільки ефективно музеї взаємодіяли зі своєю аудиторією, популяризували культурний контент і стимулювали користувачів до обговорення мистецтва. За показником залученості Дніпровський історичний музей набрав 72,8 бала, а Херсонський художній музей – 62,7 бала. Участь у MuseumWeek 2026 взяли понад 700 культурних організацій, однак до фінального рейтингу включили лише 83. Позиції визначали відповідно до рівня взаємодії користувачів із публікаціями установ протягом фестивалю. Організатори зазначили, що підсумковий рейтинг не повною мірою відображає активність учасників в Instagram через обмежений доступ до статистичних даних цієї платформи. Тому результати базуються лише на інформації, яку вдалося проаналізувати. Херсонський художній музей увійшов до рейтингу MuseumWeek уже вдруге поспіль. За інформацією музею, у 2025 році він посідав 83-тє місце серед 152 учасників, а цього року покращив свій результат, піднявшись на 24-ту сходинку. Фестиваль MuseumWeek 2026 проходив із 1 по 7 червня під гаслом «Інтелекти, музеї, майбутнє» (Intelligences, Museums, Futures). Основну увагу програми було зосереджено на впливі штучного інтелекту на діяльність музеїв, роботу їхніх команд, взаємодію з відвідувачами та роль культурних інституцій у суспільстві, а також на потенційних перевагах і викликах новітніх технологій. *MuseumWeek – це міжнародна ініціатива, яка об'єднує музеї та інші культурні установи з різних країн світу. Її започаткували у Франції у 2014 році за участі дванадцяти музеїв Парижа, серед яких Лувр, Центр Помпідю, музей д'Орсе та Версальський палац. Починаючи з 2016 року фестиваль проводиться за підтримки ЮНЕСКО.* Докладно:

<https://tyzhden.ua/dva-ukrainski-muzei-potrapyly-do-mizhnarodnoho-muzejnoho-rejtnhu/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Археологи виявили біля Галича залишки дерев'яної споруди і угорську срібну монету XIII століття. – Інф.

На Прикарпатті під час досліджень у княжому Галичі поблизу фундаментів Благовіщенського храму археологи виявили залишки двоярусної дерев'яної споруди та інші артефакти. Серед знахідок – бронзова вага, кістяна ігрова фішка, залізний ключ, стремено, колекція кованих цвяхів, натільний хрестик, декоративні накладки, фрагменти персня та підвіски.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149440-arheologi-viavili-bila-galica-zaliski-derevano-i-sporudi-i-ugorsku-sribnu-monetu-hiii-stolitta.html>

Релігія

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Міськрада Харкова розірвала договір оренди землі з єпархією УПЦ МП. – Інф.

За рішенням депутатів Харківської міськради Соборний сквер, що розташований у центрі міста, та територія з будівлею Харківської єпархії УПЦ (МП) повернувся у розпорядження міської громади. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4149618-miskrada-harkova-rozirvala-dogovir-orendi-zemli-z-eparhieu-upc-mp.html>

Культура національних меншин. Закордонні українці

Вечірній Київ. – 2026. – 30 лип. Реалізація прав корінних народів України потребує завершення законодавчих змін та спільної роботи держави й Меджлісу – експерти. – Інф.

В експертному обговоренні на тему: «Реалізація прав корінних народів України: проміжні підсумки» взяли участь голова правління Кримськотатарського Ресурсного Центру, член Меджлісу кримськотатарського народу Ескендер Барієв, начальник відділу етнополітики Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Віктор Коврей, експерт Кримськотатарського Ресурсного Центру, юрист Борис Бабін та юристка Кримськотатарського Ресурсного Центру Людмила Коротких. Своєю чергою Ескендер Барієв наголосив, що боротьба за визнання кримських татар корінним народом України та законодавче закріплення статусу Меджлісу триває вже десятиліттями. За його словами, важливою віхою стало ухвалення ВРУ у 2014 році постанови про гарантії прав кримськотатарського народу, якою парламент визнав Курултай і Меджліс представницькими органами кримськотатарського народу та підтримав положення Декларації ООН про права корінних народів. Логічним продовженням цього процесу стало ухвалення у 2021 році Закону України «Про корінні народи України», однак його повна реалізація потребує подальших законодавчих змін і розроблення необхідних нормативно-правових актів. Зі свого боку Віктор Коврей наголосив, що держава відкрита до співпраці з представниками корінних народів та експертною спільнотою, адже саме така взаємодія дозволяє ефективніше реалізовувати законодавчі норми. Він повідомив, що цього року створено додаткову міжвідомчу робочу групу, яка займається підготовкою узгоджених пропозицій щодо розроблення

нормативно-правових актів, необхідних для реалізації Закону України «Про корінні народи України». До цієї роботи залучені профільні міністерства, представники корінних народів, українські експерти та міжнародні партнери. Учасники заходу акцентували, що наступним етапом після ухвалення Закону України «Про корінні народи України», є необхідність якнайшвидшого законодавчого врегулювання правового статусу Меджлісу кримськотатарського народу, що стане одним із ключових кроків у забезпеченні прав корінних народів України відповідно до Конституції України та міжнародних стандартів. Окремою подією експертного обговорення стала презентація посібника «Українське законодавство про корінні народи України: питання та відповіді», підготовленого Кримськотатарським Ресурсним Центром. Видання систематизує чинне законодавство, містить практичні роз'яснення щодо застосування норм Закону України «Про корінні народи України» та покликане сприяти його ефективній імплементації. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130515/>

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Український центр презентував культурні та освітні ініціативи в Університеті Ботсвани. – Інф.

Український центр при посольстві України в Ботсвані долучився до ярмарку в межах орієнтаційного тижня в Університеті Ботсвани, де представив студентам і відвідувачам освітні та культурні ініціативи. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4149531-ukrainskij-centr-prezentuvav-kulturni-ta-osvitni-iniciativi-v-universiteti-botsvani.html>

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Газета «Голос діаспори» відкриває представництво у швейцарському Базелі. – Інф.

Асоціація «Український культурний центр у Швейцарії» відкриває представництво газети «Голос діаспори» (La Voce della Diaspora) в Базелі. Відкриття представництва має сприяти активнішій співпраці з українською громадою регіону, висвітленню життя українців у Базелі, розширенню мережі кореспондентів та поширенню друкованої версії видання. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4149468-gazeta-golos-diaspori-vidkrivae-predstavnictvo-u-svejcarskomu-bazeli.html>

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. Українка створила монументальне панно в Італії на місці будівлі, яку зруйнував землетрус. – Інф.

Українська художниця та керамістка Івана Полякова створила в італійському місті Салемі монументальне керамічне панно «В затишку тіні спогаду». Роботу відкрили в межах резиденції школи кераміки Salemi Ceramics, де мисткиня досліджувала місцеві орнаментальні традиції. Роботу встановили на стіні будівлі, яку зруйнував землетрус 1968 року, а в 1970-х роках відновили як громадський простір. Частиною проєкту стала також реновація цієї локації, щоб зробити її комфортнішою для мешканців міста. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4149428-ukrainka-stvorila-monumentalne-panno-v-italii-na-misci-budivli-aku-zrujnuvav-zemletrus.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. В ерефії засновника Telegram Дурова внесли до списку «терористів і екстремістів». – Інф.

У росії засновника Telegram Павла Дурова офіційно внесли до переліку терористів та екстремістів. Проти нього висунули обвинувачення. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-erefii-zasnovnyka-telegram-durova-vnesly-do-spysku-terorystiv-i-ekstremistiv/>

Фокус. – 2026. – 30 лип. «Не переплутай»: Дуров відреагував на статус пособника терористів і висміяв політику рф. – Ханас О.

Засновник популярного месенджера Telegram Павло Дуров, якого внесено до списку терористів та екстремістів росфінмоніторингу, висміяв рішення російської влади. Докладно:

<https://focus.ua/uk/world/762885-ne-pereplutay-durov-vidreaguvav-na-status-posobnika-teroristiv-i-vismiyav-politiku-rf>

Українська літературна газета. – 2026. – 30 лип. З Франції депортують пропагандистку рф, яка очолювала RT France. – Інф.

Французьке МВС видало розпорядження, за яким з країни мають видворити російську пропагандистку та колишню очільницю телеканалу RT France Ксенію Федорову. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/z-frantsii-deportuiut-propahandystku-rf-iaka-ocholiuvala-rt-france/>

Віледж Україна. – 2026. – 30 лип. В українській версії фільму «Людина-павук» вирізали сцену з піснею російської співачки Монеточки. – Гуржий В.

У фільмі «Людина-павук: Абсолютно новий день» використали пісню «Монополія» російської співачки Монеточки. В українській версії кіно сцену з піснею вирізали – про це стало відомо із соцмереж. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/375953-v-ukrayinskiy-versiyi-filmu-laquo-lyudina-pavuk-raquo-virizali-stsenu-z-pisneyu-rosiyskoyi-spivachki-monetochki>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26